

TREVENNEN

Nr 16

Sommeren 2019

Trevennen nr. 16 Sommeren 2019
Medlemsblad for Treets Venner

Treets Venner
c/o Det norske Hageselskap
Postboks 53 Manglerud
0612 Oslo

www.treets-venner.no
www.facebook.com/TreetsVenner
Konto: 7874.06.45861

Redaksjonen avsluttet 08.06.2019

Redaktør: **Caroline Forsgren**
forsgren_caroline@hotmail.com

Layout: **Gaute Hjartåker**
gautehjartaaker@hotmail.com

Foto forside: Long Nguyen

LEDEREN HAR ORDET

Eirik Wærner

Treets venner – en 40 åring som har gjennomgått en krise.

Man trenger ikke være særlig observant for å fastslå at det er ganske lenge siden Trevennen kom ut med siste nummer. Vi har beskrevet situasjonen i årsberetningene våre, men gir her en sammenhengende beskrivelse av hva som har skjedd (og ikke skjedd).

Problemene startet da vår kasserer og medlemsansvarlige Vidar Lundetræ døde helt uventet for ganske nøyaktig to år siden. I tillegg trakk et annet styremedlem seg, og vi manglet også to varamedlemmer. Styret var dermed kraftig redusert, i en situasjon som krevde ekstraordinær innsats. Vidars død lærte oss også at det er sårbart å ha et medlemsregister og regnskap som ligger på en persons datamaskin, uten backup. Vi brukte mye tid sammen med Vidars sønner på å finne igjen datafilene. Medlemsregisteret ble til slutt lokalisert, men regnskapet fant vi aldri -dette måtte lages på nytt. Heldigvis fikk vi et nytt styremedlem inn som kasserer og regnskapsfører, Inger Hansen. Hun gjorde en kjempejobb med å oppdatere registeret og føre regnskapet.

Midt opp i dette begynte DnB å kreve opplysninger om styresammensetning og hvem som hadde fullmakter, i forbindelse med en ny forskrift. Dermed måtte vi oppdatere opplysninger i Brønnøysund-registeret, noe som heller ikke var helt lett (der var de lite hjelpsomme og veldig formalistiske). «Samordnet registermelding» ble først godkjent i

januar 2019, og da fikk endelig kassereren underskriftsfullmakt.

Da vi endelig hadde funnet ut av hvordan medlemsregisteret virket, valgte firmaet som hadde laget dette å legge ned supporten, noe som i praksis betyr at programmet ikke ble videreutviklet. Dermed måtte vi ut for å finne et nytt system. Også her gjorde Inger Hansen en formidabel jobb, med å undersøke åtte-ti forskjellige systemer og vurdere fordeler og ulemper. Nå har vi et medlems- og regnskapssystem som er tilgjengelig for hele styret via nettet, og hvor alle medlemmer kan gå inn og endre adresse mm. Da begynte vi å se litt lysere på livet, men så ble Inger brått syk og måtte trekke seg fra styret på kort varsel. Heldigvis har vi på siste årsmøte fått et nesten fullt styre (vi mangler fortsatt ett styremedlem) og vi har fått en ny person som tar seg av medlemsregister og regnskap.

Vi håper nå at de administrative problemene er over, og at vi kan konsentrere oss om det vi egentlig skal arbeide med: Bevaring av trær!

Jeg oppdaget også at vi har gått glipp av en særdeles stor begivenhet i perioden vi har slitt med å holde skuta flytende: 26. september 2018 fylte vi 40 år. Det ble det ingen feiring av.

Vi takker medlemmene våre for å være tålmodige!

«HØVDINGEN» I HERTZBERGS GATE

Tekst: Eirik Wærner Bilder: Gareth Hale

Asketreet i Hertzbergs gate var gatas kjennemerke og stolthet, et av byens eldste og største trær.

En stille vårdag i 2018 falt det svære asketreet i bakken uten et forvarsel. Knuste en veranda og skadet en annet, samt knuste en del vinduer. Minutter tidligere hadde det sittet en barnefamilie med et nyfødt barn på verandaen som ble knust. Treet falt på en vårdag, i stille vær, og uten at det var blader på treet, skriver Bente Kulland i Dagsavisen. På Facebook skrev Erik Solfeldt at årsaken er åpenbar: Råte. Så vidt jeg forstår Solfeldt, er det snakk om råte under bakkenivå. – Mer enn 70 % råte må til før det begynner å bli kritisk for den mekaniske styrken til treet.

Så kommer spørsmålet: Hvorfor var det råte under bakken? Bente Kulland skriver at 8 – 10 år tidligere ble det lagt inn fjernvarme i området i regi av Hafslund (Viken). Store gravearbeider ble foretatt i Hertzbergs gate, og man var vitne til utgravinger på begge sider av treet, henholdsvis midt i gata og på innsiden i den lille private hagen. De store jordhaugene var fulle av røtter, ifølge naboer som fremdeles bodde der.

Faksimilie: Google Maps

I et søk i Oslos undergrunnskart har vi funnet at det ble lagt en ny spillvannsledning midt i gata. Men vi har ikke kunnet dokumentere at det er lagt fjernvarmerør. Man trenger imidlertid ikke være rakettforsker for å forstå at graving på begge sider av et slikt tre vil være katastrofalt for treet. Begge etater som har utført arbeidet kan sikkert hevde at hensynet til samfunnets interesser går foran et slikt tre. Det store spørsmålet er om gravearbeidene er gjort på en måte som skånet treet for de verste angrepene. Jeg har hørt at dersom man spunter før man graver, vil røttene kuttes av som med en kniv. Når man graver på vanlig måte med gravemaskin, rykker og drar skuffa i røttene, slik at veldig mange av de fine hårrøttene blir skadet. Oslo kommune har en graveinstruks for beskyttelse av trær, men den tar så vidt vi vet ikke opp slike momenter. Her er det kanskje rom for forbedringer.

Treet ble i 2005 oppført i Miljødirektoratets naturbase med status «viktig», og registrert med en størrelse på «ca 140 cm i diameter nederst, ca 100 * 140 cm i brysthøyde (oval), og som deler seg i to 2 m oppe». Videre

står det at «store, gamle trær er potensielt viktige leveområder for en rekke sjeldne og truede arter av sopp, lav, mose og insekter. Treet bør pleies på en måte som gjør at det lever så lenge som mulig. **Røttene må ikke skades ved eventuelle gravearbeider**». Så er det akkurat det som har skjedd – og som kommer til å skje igjen, dersom ikke regelverket blir endret.

Erik Solfeld (som er en av de få som har fått Treets venners hederspris «Trevennen») tar opp en sak til slutt i sitt Facebook-innlegg: Inspeksjon av trær ligger i dag i kontraktene med trepleie-firmaene. Han foreslår at denne oppgaven tilbakeføres til Bymiljøetaten eller en ekstern kvalifisert tilbyder. -Dagens situasjon er ugrei fordi den har en utfordring i forhold til habilitet og den kan bli oppfattet som en «bukken og havresekken»-greie. Jeg tror arbeidet med å diagnostisere og risikovurdere trær blir bedre dersom oppgaven skilles ut som en selvstendig entrepriser, skriver han.

Høvdingen i sin fordums prakt.

ALME - ALLÉEN PÅ ØSTRE GRAVLUND

Tekst og bilder: Anne-Gurin Garvik

Alme-alléen på Østre gravlund ble plantet mellom 1900 og 1920.

Den består av ca 170 stk *Ulmus glabra* 'exoniensis', søyle-alm. Disse blir beskåret hvert år. I tillegg var det en kortere allé på ca 30 trær med vanlig alm som hvert år ble klippet tilbake til 'små trær'.

På slutten av 90-tallet felte vi 2 trær som tydelig var angrepet av almesyke. Vi prøvde å få tak i nye trær, men ingen hadde alm til salgs på grunn av usikkerhet med almesyke.

Vi fikk ikke flere angrep av almesyke på våre almer de neste årene.

I 2011 tok vi kvist fra almene våre og sendte til en planteskole som hadde sagt seg villig til å prøve å pode nye trær til oss. Våren 2013 fikk vi 8 stk. *Ulmus glabra* 'exoniensis', søylealm tilbake, podet med kvister fra våre egne trær.

Andre året etter at de ble plantet begynte de å vokse godt.

Vinteren 2016 sendte vi 3 kg med podekvist til planteskolen. De hadde den høsten spadd opp små-alm i skogen for å ha noe å pode kvistene våre på. Tilslaget ble veldig bra og i september 2017 hentet vi 47 stk. søyle-almer podet med våre egne kvister.

Alm fornyet i 2013.

Vi hadde merket og felt ca. 15-20 almer som var dårlige. Utover høsten i 2017 plantet vi nye almer der det manglet i alléen. I tillegg har vi plantet søylealm i den korte alléen, ca 30 trær.

Resultatet er at vi har fått fornyet alleén vår med eksakt like trær og at vi har fått tak i alm. Det er fortsatt lite produksjon av alm i norske planteskoler.

Alme-alléen i Østre gravlund

TRE x TRE HURRA!

Sidsel Platou Aarseth

ANMELDELSE: Trærnes hemmelige liv av Peter Wohlleben 2015

Utgitt på Cappelen Damm 2016 - Oversatt av Cecilie Horge Walle

Bokens originale tittel på tysk ble for meg meget viktig i lesningen: Das Geheime Leben der Bäume. Was sie fühlen, wie sie kommunizieren – die Entdeckung einer verborgenen Welt.

Etter min mening skal en anmeldelse av en bok borge for fagkunnskap og kompetanse om tematikken i boken. Så er ikke tilfelle i denne omtale av boken, da min tilnærmelse til boken springer ut fra et ektefølt engasjement og entusiasme for trær generelt og særegne trær spesielt, - og ikke ut fra et faglig ståsted.

Originaltittelen er i norsk oversettelse «kokt ned» til tittelen Trærnes hemmelige liv.

Det har for meg blitt en altfor snau og noe villedende tittel. Det er ikke noe hemmelig eller intendert hemmelighold fra trærnes side, at vi ikke vet eller har visst om hva som foregår i, over, under og rundt et tre. Det som eventuelt kan sies å ha vært hemmelig eller tilsørt, skyldes vår egen uvitenhet, eller for å presisere på tysk: »Nicht für jederman erkennbar». Der ligger hemmeligheten! Det er menneskene som ikke har sett eller har hatt nok innblikk i eller kunnskap om trærnes biologi, levnet og livssyklus, - og som forfatteren nå har levedegjort i en ordlyd som gir gjenklang i menneskenes terminologi, og i menneskenes sosiale og kulturelle kontekst.

Jeg innrømmer at det er sosiologen i meg som i denne boken får et begrepsapparat som er gjenkjennelig. Denne faglige bakgrunnen koblet til min lidenskap for trær som noe bestandig og som gir menneskene en erkjennelse av å kunne stole på underlaget, - bokstavelig talt, - gjør boken

både lesverdig og meget lett tilgjengelig i sin intensjon om å få innsikt i trærnes liv som til nå ikke har vært «erkjennbar» eller forståelig.

Forfatteren velger en alternativ og fascinerende kommunikasjonsform med leseren i en fagbok. Han benytter seg av direkte tale til oss, og skaper en samtale mellom ham og oss, eller mellom oss og trærne. Slik strekker han nærmest ut en gren som vi kan holde oss fast i.

Jeg velger derfor å plukke et blad – bokstavelig talt – her og der fra boken: eller klatre i et av trærne for å få oversikten.

Helt fra innholdsfortegnelsen skjønner vi at her er trærne trukket konkret inn i menneskenes liv og virke. Forfatteren er klart pedagogisk i sitt budskap for å nå fram til leseren. Kapitlene har titler som: Vennskap, Trærnes språk, Sosialhjelp, Kjærlighet, Oppfostring – skogens harde skole, Samhold gir styrke, Eiketreet – en pingle?, Sosial boligbygging, Det syke treet, Gatebarn, Migranter, Rotløshet. Det kunne vært en lærebok i sosiologi!

Menneskeliggjøringen av trærne og i trærnes livssyklus er gjennomgående og helt gjennomført i ordvalget forfatteren benytter. Han skriver om tre-embryo, modertreet som ammer trebabyer, små trær som går i trebarnehage (s.43) og omtaler unge trær som trebarn med relasjoner til modertreet (s.41).

Humoristisk og lett forståelig blir budskapet for leseren når han beskriver at trærne også går på do. Naturens gang får en annen

CAPPELEN
DAMM
BESTSELGER

«Bøker som dette
utvider vår daglige
opplevelse av verden.»

FREDRIK WANDRUP, DAGBLADET

«... en tankevekkende bok med smittende
entusiasme» DAG O. HESSEN, KLASSEKAMPEN

OVER
**1 MILLION
SOLGTE**
EKSEMPLARER!

PETER WOHLLEBEN TRÆRNES HEMMELIGE LIV

CAPPELEN DAMM

betydning når han sammenligner trærnes løvfelling både som beskyttelsesforordning og som en mulighet for trærne å gå på toalettet. De kvitter seg med overflødige avfallsstoffer. På den måten skaper foreldretrærnes løvfelling ekstra lys og vekstmuligheter for tre-ungdommen!

Menneskelige følelser tilskrives også trærne, - det skinner igjennom når forfatteren refererer til nysgjerrige furutrær (s.51), trær som lar seg friste, trær som har karakter, trær som er kamerater eller trær som elsker eller hater. At ordet elske også i denne boken – som for øvrig i vårt samfunn for tiden – overdrives, er en hang-up hos meg. Det er i tillegg ikke bare trær som elsker i forfatterens terminologi, men også for eksempel Marihønen som elsker bladlus eller skogmaur som elsker sukkersaften som bladlusene skiller ut! (s.125)

Kampen for tilværelsen

mellom ulike treslag er gjennomgående og uhyre interessant beskrevet. Forfatteren får fram hvordan trærne må finne en økologisk nisje de kan tilpasse seg. De må klare å spesialisere seg, kommunisere, være kreative – gjerne utvikle asketiske trekk (s.84) og finne seg til rette, - for så å makte å få et kjempestort utbredelsesområde til gjengjeld! Men dette foregår både på makro og på mikro-nivå, og som i menneskenes samfunn, gjelder også i skogssamfunnet «den sterkestes rett», - Klasse og rang blir en konsekvens av det og tydeliggjort ved at lyset og vekstvilkårene er grunnleggende for å overleve og formere seg. Som i menneskenes verden blir treoverhodene og de som pranger mest, omtalt

som kongen eller dronningen, - og at de skal etterfølges av kronprinsessen og kronprinsen. Kontrasten er de underprivilegerte bytrærne som betegnes som skogens gatebarn, og som har vekstvilkår som er uverdige i et skogsperspektiv.

Som leser blir jeg bare enda mer ydmyk og fascinert av trærnes iboende kraft og potensiale. For denne radikalt annerledes måten å skrive en fagbok på, blir ikke «kleint» eller «tullete». Faktakunnskapen føyer seg inn overalt – nesten umerkelig og i passe doser, og gjør lesingen både meningsfull, tilgjengelig og meningsbærende for alt det trærne gjør og tilpasser seg når de er lærenemme i sin skolegang, - for en siste gang å sitere forfatterens begrepsbruk!

Peter Wohlleben

MAGNE BRUUN TIL MINNE

- Jeg melder meg ut av Treets venner pga sykdom, skrev Magne Bruun i et brev til oss (jeg tror det var i slutten av 2017). I februar 2018 døde han, 86 år gammel. Magne ble tildelt Treets venners hederspris «Trevennen» i 2010. I den forbindelse holdt Rainer Stange en liten tale:

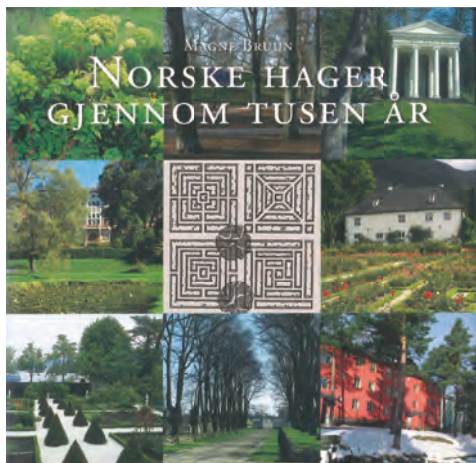
”Magne Bruun var dosent, senere professor i landskapsarkitektur ved Norges landbrukshøgskole fra 1973 til 1998. Han arbeidet særskilt med metodikk for analyse og beskrivelse av landskap. Han holdt blant annet glitrende forelesninger om ”Trær i byen”, et tema som Treets Venner satser på.

Han har skrevet en rekke artikler i årbøker og fagtidsskrifter i inn- og utland, og utgitt bøkene:

- ”Hundre grønne år” (1984)
- ”Trær i byen” (1984)
- ”75 år for landskap og utemiljø” (2004)
- ”Norske hager gjennom 1000 år” (2007)

Alle diskuterer kjernen av interessefeltet til Treets Venner. I tillegg har du vært formann i Treets Venner 2002-03. På vegne av styret i Treets Venner har jeg derfor gleden av å overrekke: TREVENNEN 2010 til Magne Bruun.”

Bruun holdt selv en takketale der han ytret sitt ønske for foreningen; ”Å bli en landsomfattende organisasjon som vil kunne gi små drypp til å påvirke beslutningstakere og menigmanns holdninger omkring trærns verdi i våre omgivelser”.

“Norske hager gjennom 1000 år” er Magne Bruuns mesterverk. En sann skattekiste for alle tre- og hageinteresserte.

Magne Bruun (t. h.) og Rainer Stange under utdelingen av Treets venners hederspris «Trevennen» i 2010.

SENSOMMERTUR PÅ KRIST KIRKEGÅRD OG VÅR FRELSERS GRAVLUND

Tekst og bilder: Caroline Forsgren

Årets (2017) sensommertur ble lagt til den regntunge søndagen 22. oktober. Fjorten spreke trevenner godt kledd for vær og vind, og en glad hund møtte opp utenfor Deichmanske hovedbibliotek i Oslo.

Turdeltakere samlet på Krist Kirkegård

Tidligere direktør for Gravferdsetaten, Stein Olav Hohle, guidet oss på Krist kirkegård, gjennom bakgater på Fredensborg og ned til Vår Frelses gravlund. Det kulturelle- og gravferdshistoriske perspektivet var

kjernen i vandringen, og vi var stadig vekk omkranset av ruvende, romskapende trær. Foruten å ha funksjon som naturens paraply denne dagen, er de viktige for å skape gravplassenes fredelige stemning.

Fra kirkegård til gravplass, begrepsavklaring

I følge lovendringene i 2012 erstattes begrepet kirkegård med det mer verdinøytrale ordet gravplass. Årsaken til byttet er å bruke et ord som også rommer livssynsminoriteter. Dog har det ingen betydning for gravplassenes egennavnsetting. Krist kirkegård vil derfor hete Krist kirkegård.

Gravplasser har rom for det levende

Med stadig økende fortetting i byene har gravplasser foruten sin hovedfunksjon, fått en viktig rolle for grøntstruktur og biologisk mangfold.

Det er steder trær og annen beplantning kan stå i fred for utbygging. Særlig de sentrumsnære og eldre gravplassene i Oslo, som Vår Frelsers gravlund, har potensiale som parkområder hvor man kan søke rekreasjon og ro. I Oslo er det kommunen som forvalter gravplassene, mens i de aller fleste andre kommuner forvaltes av kirken.

Krist Kirkegård

Første stopp på vandringen var Krist kirkegård. Adressen er Grubbegata, Hammersborg. Her stod byens eldste kirke, Christkirken, et lite kapell av tre. Etter Svartedauden i 1654 ble det behov for flere gravplasser og Krist Kirkegård ble anlagt. I hovedsak var dette en militær gravplass. Den ble utvidet ned mot Møllergata hvor det i dag er parkområde (Kristparken).

Gravplassen som stod avstengt i mange år, er fredet etter en rehabilitering i 1999 og gjort om til minnepark. Parken er åpen for publikum på dagtid fra mai til oktober.

Trevegetasjon

Vegetasjonen på Krist Kirkegård bestod av ruvende hestekastanjer og lønnetrær, som skapte en grønn ramme rundt de historiske gravstøttene. Peststøtten står til minne om de døde etter siste runde av Svartedauden, nærmere 1/3 av byens befolkning. Her hviler blant andre foreldrene og søsteren til Edvard Munch.

Guide Stein Olav Hohle på Krist Kirkegård

Vår Frelzers gravlund

Vi spaserte opp Fredensborgveien og den brosteinslagte Dops gate. Gjennom Bergfjeringen, en gammel trehusbebyggelse fra 1700- og 1800 tallet, og nådde Vår frelsers gravlund. 1808 var året da gravlunden ble innviet og var i en periode eneste alternativ for sivile innbyggere. Kolerakirkegårdene tok over og Vår frelsers gravlund ble etter hvert eksklusiv

for den velbemidlede og betydningsfulle delen av befolkningen. Spesielt for gravlunden er samlingen av historiske personer, som Henrik Wergeland, Henrik Ibsen og Bjørnstjerne Bjørnson. Gravlunden ble fylt opp i 1911 og ingen flere gravlegges, foruten anledningen til å sette ned urner i familiegraver. Et særtrekk ved gravlunden er søylegravene.

*Over: Ibsens søylegrav, Vår Frelzers gravlund
Motsatt side: Vegetasjon på Vår Frelzers gravlund*

Hagtorn, hestekastanjer og litt om almesyken

Av treplanting merket vi oss den vakre alleen med hagtorn, som står ett stykke opp fra inngangen i Ullevålsveien. Trærne er støttet opp og man har valgt å plante klatreplanter som slynger seg opp mellom trestammene for å bevare et grønt preg.

I sørøstre del av gravplassen var et almetre felt. Bare stubben stod igjen. Årsaken til fjerningen av treet var almesyken. Sykdommen som her til lands er forårsaket av soppen *Ophiostoma Ulma*. Dessverre har den rammet mange almetrær, både i

Norge og resten av Europa. Sykdommen spres gjennom rotkontakt. Angrepne trær bør felles. Man må også være varsom med håndtering av avfallet ved felling for å unngå spredning. Sykdommen er fremdeles pågående og dreper trær årlig (Kilde: H. Solheim, seniorforsker ved Norsk institutt for bioøkonomi).

Stein Olav Hohle kunne fortelle at alléen med hestekastanjer er fornyet og påpekte viktigheten av å velge planter som er tilpasset norsk klima. Trær som har vokst opp i Tyskland, er ikke nødvendigvis tilpasset å stå i en park i Oslo.

Gjenstående stubbe etter tre med almesyke, Vår Frelses gravlund

Vegetasjon på Vår Frelses gravlund

Med dette takket vi for en opplevelsesrik vandring, intetanende om at vi skulle få den mest snørike vinteren og varmeste våren (2018) på Østlandet, så lenge undertegnende kan huske.

*Angående bekjempelse av almesyke har Bymiljøetaten i 2018 brukt en vaksine mot sykdommen som et forebyggende tiltak. Vaksinen må tilføres hvert enkelt tre årlig.
- Red.anm.*

Håper vi sees på flere turer!

Takk for turen!

MINNEORD OM ET MINNEVERDIG FURUTRE

Sidse Platou Aarseth

«Spellfurua på Høn» er en saga blott.

Det er med tristhet, oppgitthet og sinne jeg bare må konstatere at det karakteristiske og lokalhistoriske furutreet ble felt av Asker kommune høsten 2017. Spellfurua sto på kommunens grunn, - 42 cm utenfor vår eiendomsgrense, - så kommunen hadde rett til det, - men tok de sitt lokalhistoriske ansvar for et bemerkelsesverdig tre alvorlig nok? Kommunen gjorde sitt for å ha faglig ryggdekning, - de engasjerte en arborist til å vurdere faren for at furutreet skulle kunne velte på grunn av anleggsarbeidene som ble gjort langs turstien. Turstien går tett forbi furua. Arboristen uttalte at: «Hvis man skal

være 100 % sikker så feller man treet.» Setningen virker mer som et oppgitt sukk enn som en endelig faglig vurdering og råd, da det i uttalelsen også står at furutreet kan bli stående med «forholdsvis lav risiko», og at dens karakteristiske form bare ble mer påfallende, når andre trær i nærheten ble felt. Men Asker kommune påberopte seg uttalelsen som så avgjørende at furutreet ble felt. Sikkert til stor glede for dem som i sin iver etter å få treet felt, hadde «pepret» kommunen med e-poster om felling, og for dem som forsøkte å skade det på den mest primitive måten ved i flere omganger å strø mengder av salt rundt stammen. I tillegg hadde de iherdig gnidd salt oppover stammen på furua.

Hvordan kan en konflikt om bevaring av et furutre utvikle seg til et slikt engasjement i et boligmiljø? Jeg kan jo bare uttale meg om mitt eget engasjement, og ønsker ikke å spekulere over beveggrunnene eller hvem de er som iherdig ba kommunen felle furutreet, eller de som om natten eller mens vi var ute av huset, utførte en slik formastelig ugjerning. Vi bygde hus i Haugboskogen på midten av 1980-tallet, - et strøk med profil mot Oslofjorden og Skaugumåsen av store furu-, eike-, aske-, og lønnetrær. Som nyinnflyttet fikk vi raskt besøk av naboen på andre siden av dal'n som fortalte oss om Spellfurua på Høn. Spellfurua sto rett utenfor vår steinmur, men som vi derfor måtte ta ansvar for.

"Spelfurua på Høn"

Den hadde fått navnet sitt, fordi storfugler som tiur og orrfugl hadde samlet seg og spilt om våren her og spesielt under dette treet i tidligere tider. Folk kom langveisfra for å se dette, fortalte han, - og vi var ikke vanskelige å be om å ta ekstra vare på et verneverdig tre.

Men så klarte jeg ikke oppdraget jeg fikk, - selv om både Asker museum og styret i Haugboskogen Vel engasjerte seg i bevaring av furutreet. Skikkelig stor oppmerksomhet ble det om Spellfurua på Høn, da Asker og Bærums Budstikke i beste

sommerferiemodus laget en omfattende reportasje om saltpåstrøingen og konflikten om treet være eller ikke være. At oppslaget var noe voldsomt i ordbruk, var avisens valg, - men det ble et hett samtaleemne nesten uansett hvem vi traff i bygda. Trær engasjerer!

Salt-påstrøerne fikk det som de ville på kort sikt, mens Spellfurua på Høn måtte gi tapt for alltid.

<https://www.budstikka.no/nyheter/hon/trefelling/avslorte-forsok-pa-furu-mord/s/5-55-519420>

Budstikka

FREDAG 4. AUGUST 2017 UKE 31 NR. 177 120. ÅRGANG LØSSALG KR 30,- www.budstikka.no

Avslørte «drapsforsøk» på fredet furu

Samtidig som «Spellfurua» på Høn ble fredet, ønsket flere i nabolaget å få fjernet treet. Nå har Sidsel og Ivar avslørt flere saltangrep på furua.
NYHET side 3

Nå blir det tordenvær og heftige byger
NYHET side 6

Svømmeklubb får ansvar for skolesvømming
SPORT side 12-13

Gjestekeeper Eirik ble helt i Norway Cup
SPORT side 14

OPPRØRT: Sidsel Platau Aarseth og ektemannen Ivar har i det siste oppdaget flere forsøk på å ta livet av «Spellfurua». Sidsel fikk på 80-tallet i oppgave å ta vare på treet.
FOTO: FRIEDRICH WOLFGANG GLORVINGEN

Faksimilie fra Asker og Bærum Budstikka, fredag 4. august 2017

HANS NORMANN DAHL

Eirik Wærner

Kunstneren Hans Normann Dahl døde i slutten av januar. Han var mest kjent for sine illustrasjoner av Prøysens “Snekker Andersen og julenissen”, men han har også illustrert et tresifret antall andre bøker. Han var svært aktiv som tegner i Dagbladet i en tyve-års periode, og produserte et firesifret antall tegninger som kommenterte norsk og internasjonal politikk. Mange mener at hans tegninger under EF-kampen var en viktig faktor for at nei-siden vant.

Men grunnen til at vi skriver om mannen her, er fordi han tegnet Treets venner-plakaten i forbindelse med Plant et tre-aksjonen og stiftelsen av Treets venner i 1978. Plakaten har vi fremdeles et godt opplag av, men det som er mer interessant er at Hans på sine siste år brukte masse tid på å trykke opp plakaten på nytt, denne gang som et ekte grafisk trykk.

Disse ville han tilby medlemmer av Treets venner til rabattert pris. Vi har vært i kontakt med sønnen til Dahl, som opplyser at det dessverre har blitt uenigheter om dødsboet, og det blir berammet en rettsak til høsten. Før dette blir det ingen plakater til salgs. Vi kommer tilbake med informasjon så snart vi vet noe mer.

*Hans Normann Dahl (t. v.) og Vidar Lundetræ viser frem Treets Venner-plakaten.
Foto: Rainer Stange*

VÅRTREFF I BOTANISK HAGE

Tekst: Caroline Forsgren Bilder: Gaute Hjartåker

Tradisjonen tro stilte Treets venner på det årlige vårtreffet arrangert av Botanisk hages venner.

Vi var tre styremedlemmer som fordelte vaktene mellom oss. Det ble en riktig hyggelig dag hvor plante- og tre-nerder fikk møttes og snakket sammen.

Mange viste interesse for foreningen og slo av en prat om trærne sine. Noen er redde for at nye naboer i fremtiden skal klage eller lage problemer, andre søkte konkrete råd om tre-juss. Hva gjør man når naboen klager på skygge fra trær andre ser stor nytte av? Vi fikk også spørsmål om valg av konkrete treslag. Det var spesielt hyggelig at unge, nyetablerte, som nettopp har fått

hage og interesse for det grønne kom og var nysgjerrige.

Vi ser at vi mangler noe å vise frem, og observerte at standen til Geologisk forening ved siden av oss, som solgte steiner og krystaller, hadde stor popularitet blant folk. Vi må jobbe videre med å få mer attraktive stander i fremtiden, slik at vi når frem til flere. Det var også problemer med banneren vår med Treets venner-logo, på grunn av vind.

God sommer til alle Tre-venner!

VIDAR LUNDETRÆ TIL MINNE

Raus og engasjert, faglig dyktig, klare meninger og stor humoristisk sans, slik vil vi huske vår tidligere kollega, venn og sparringspartner. Vidar var utdannet anleggsgartner ved Statens Gartnerskole på Jensvoll, og han fikk etter hvert en bred yrkesfaglig bakgrunn både fra offentlig og privat sektor.

Helt fra tiden i Park- og idrettsetaten i Oslo kommune så han behovet for utdanning av dyktige fagfolk. I 1986 ble Vidar ansatt som den første daglige lederen av SOA, anleggsgartnerfagets eget senter for opplæring. I 1989 var Vidar med å etablere Park- og landskapspleie AS.

Men det var treet som sto Vidars hjerte nærmest. Ved etableringen av Norsk Trepleieforum i 1994 var han aktivt med, og han var både styreleder og styremedlem i organisasjonen. Etter hvert ble det Treets Venner som kunne nyte godt av Vidars kunnskap, og senest i april var han leder av juryen for prisen “Trevennen 2017”.

En av Vidars kongstanker var en samlet og sterk grøntanleggssektor. Han så tidlig nødvendigheten av å kunne dele erfaringer og være et felles talerør for de grønne verdiene. Etableringen av FAGUS (Faglig utviklingssenter for grøntanleggssektoren) i 2003 var han svært stolt av å ha bidratt til å få på plass.

(Utdrag av nekrolog i Aftenposten, skrevet av Jorun Hovind, Knut A. Thorvaldsen, Helene Bugge)

Hvis du er registrert spiller hos Norsk Tipping kan du be om at Treets Venner mottar 5 % av alle beløp du spiller for.

Neste gang du spiller kan du be din kommisjonær om å få knyttet ditt spillkort til foreningen –
[org.nummer 989 859 080](https://www.org.nummer.no/989859080)

Be dine venner og bekjente om å gjøre det samme!

TREETS VENNER

Returadr.: Treets Venner c/o Det norske Hageselskap, Postboks 53 Manglerud, 0612 Oslo

NORGE P.P. PORTO BETALT

Treets venner har den glede å ønske velkommen til

KVELDSVANDRING PÅ NORDRE GRAVLUND

Tidspunkt: Torsdag 5. september 2019 kl 18.00

Vandringen vil ta ca 1,5 time.

Adresse: Kierschows gate 10 på Sagene og vi møtes ved parkeringsplassen ved gravlundens driftsbygning.

Adkomst: Bussrutene 20, 34, 37 og 54. Det er også parkeringsmulighet ved gravlundens driftsbygning, innkjørsel fra Kierschows gate.

Nordre gravlund er Oslos nest største gravplass på 160 da, og den ble tatt i bruk i 1884. Under vandringen vil vi se på vegetasjonen, få vite litt mer om gravlundens og se graver med spesiell historie.

Omviser: Stein Olav Hohle, tidligere direktør i Gravferdsetaten

Bakgrunnsbilde: Nordre gravlund kapell